

קהל שערי אברהם-פרשת ויקרא-שיעור עיון בענין עדות

ויקרא ה ויקרא

סח

1 **רָאָה אִו יָדַע אִם-לֹא יָגִיד וְנָשָׂא
עֹנֹו: כ אִו נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגְעַע**

2 **מצוה קעה** היא שצונו להעיד בבית דין בכל מה שנדעוהו בין מי שיהיה בו מיתה מי שהעדות עליו או הצלתו או הפסד ממונו או הריסתו אנחנו חייבין להעיד בכל זה ולהודיע הדיינין מה שראינו או שמענו. והנה הביאו ראה על חיוב הגדת העדות מאמרו יתברך והוא עד או ראה או ידע. והעובר על מצוה זו ויכבוש העדות ענשו גדול והוא

משנה תורה -מהדורה חדשה- (ספר המצוות) / משה בן מימון (רמב"ם) / עמוד 208
הודפס מאוצר החכמה

3 **ואפשר שיעשה אות ומופת ואינו נביא, וזה האות יש לו דברים בגוו, אף על פי כן מצוה לשמוע לו. הואיל ואדם גדול הוא וחכם וראוי לנבואה מעמידין אותו על חזקתו. שבכך נצטוינו כמו שנצטוינו לחתוך הדין על פי שני עדים כשרים, ואע"פ שאפשר שהעידו בשקר הואיל וכשרים הם אצלינו מעמידין אותן על כשרותן. ובדברים האלו וכיוצא בהן נאמר הנסתרות לי"י אלהינו והנגלות לנו ולבנינו וגו'. ונאמר כי האדם יראה לעינים וי"י יראה ללבב :**

4 **יהושע ב"נ לא⁶, דכל הימנותא דב' עדים אינו אלא מגזירת הכתוב, דאפשר ששניהם משקרים, כי כן משמע לי מלשון רמב"ם ספ"ז מיסודי התורה ואפשר שיעשה אות או מופת ואינו נביא וכו' כמו שנצטוינו לחתוך הדין וכו' וע"ש, משמע מלשונו דסמיכה על ב' עדים הוא גזירת הכתוב. וצ"ל הא דאמרי' בבב"ב**

הים סוף עשירי -מחזורי השנה- 1 גמ' א / סוף, משה בן שמואל / עמוד 340
הודפס מאוצר החכמה

5 **ונראה טעמו של דבר, דודאי עד אחד הצא להעיד צניח דין חששא רחוקה היא לפגום צן צרים מוחזק ככשרות ששקר הוא מעי, אצל מכל מקום אפשר הוא שמעיד בשקר למען ששכור הוא, מה שאין לחשוד צוה שני עדים כשרים, שאין לחשוד כלל לזרע צרוכי ה' שיהיו חלופין כל כך שלא יחצוישו זה מזה כיון שהם מוחזקים ככשרות,**

התשובה -מכון ירושלים- / א / דוראן, שמעון בן צמח / עמוד 261
הודפס מאוצר החכמה

6 **שנא פסולין מכשרין דאינו יכול לטעון צרי נגדן. וע"כ נראה מזה, די ש חילוק צין נאמנות ע"א לנאמנות שנים, דשנים מצברין את המעשה צירור גמור, וע"כ לא מהני טענת צרי נגדן, משום צירור לנו שהוא משקר כשאומר צרי נגד העדים, אצל צע"א, אפילו צמקום שהוא נאמן, אין לנו צירור על המעשה, אלא שיש לסמוך על צצרינו לענין שאין צריך לחוש לצד הספק, דאינו לא העיד העד היה הצצר מוטל**

קובץ הערות - יבמות / וסרמן, אלחנן בונם בן נפתלי בינוש / עמוד 217
הודפס מאוצר החכמה

7 **אחר שהעיד העד בבית דין (צ"ע) והוא לאמר כדי צצור) אינו יכול לחזור בו**

8 **(ג) אינו יכול לחזור וכו'. כתב הסמ"ע (סק"ב) דעד הראשון יש לו זמן לחזור עד גמר העדות השני ותוך כדי דיבור לאחר עדותו, ונכון דכן מבואר בגמרא דשבועות דף ל"ב (ע"א) ע"ש. ונראה דוקא אם לא שהה העד השני להעיד עדותו כדי דיבור בגמר עדותו של ראשון, רק בל לחזור בו. כיצד, אמר העיד תיכף אחריו, אבל אם שהה צרתי שאין הצצר כן לפחדו כדי דיבור בגמר עדותו והעיד, תו אין זמן לראשון לחזור⁴, וכן משמע מגמרא הנ"ל. ואפילו לא**

אורים ותומים -מהדורת זכרון אהרן- / א-ילח / אייבשיץ, יהונתן בן נתן טען / עמוד 325
הודפס מאוצר החכמה

9 **[ב] כדי דיבור וכו'. עיין מה שכתבתי צאורים (סק"ג). ונראה דיותר יש צצרה לומר שיכול הראשון לחזור קודם גמר עדות שני, דכולא חד סהדומא הוא, ואס כן כל זמן שלא השלים השני הו כאלו לא השלים הראשון, דהא תרווייהו כחד חשבינן, משנימא דאף דגמר העד השני עדותו רק דהוא תוך כדי צצור, דיהיה רשאי לחזור צו, דהא גמר עדותו.**

אורים ותומים -מהדורת זכרון אהרן- / א-ילח / אייבשיץ, יהונתן בן נתן טען / עמוד 325
הודפס מאוצר החכמה

10 **יש לחקור בהא דאמרינן עפ"י שנים עדים יקום דבר בדיני ממונות אי הוי הגדתן של שניהם שלם, אבל בלא תבירן אין שום הגדה חל בו. והוי כלא הוי' כיו הגדה, או דכל אחד פועל חצי עדות ושניהם ביחד מטפדין לעדות שלמה. ויש להביא ראיה מרש"י במגובות דף כ"א ע"פ ונפ"ח דר' נפיק רבנא דסמונא אפומיה אשבתא דכוליה מתונא נכי ריבנא נפקי אפומי' ואנן עפ"י שנים עדים בעינן חצי דבר על פיו של זה וחצי דבר על פיו של זה וכו', הרי דסיל לרש"י דכל אחד פועל חצי רק דשניהם מצטרפינן לדבר שלם.**

חזורי הר"ח הו"ס -סיפסי- / סיטוביניץ, יוסף בן יוסף ווב חזיר / עמוד 183
הודפס מאוצר החכמה